

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3Csp/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201580
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8620201580.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu J. B. s.r.o., so sídlom V. XX, XXX XX A.- mestská časť B. V., J.: XX XXX XXX právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava proti žalovanému J. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX X. o zaplatenie XXX,XX eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. D. je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu XXX,XX eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 151,80 eur od 21.07.2018 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX sa pôvodný žalobca, obchodná spoločnosť M. úverová banka, a.s., so sídlom V. nivy 1, XXX XX A., J.:XX XXX XXX domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu XXX,XX eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.01.2018 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe zlíúčenia je právnym nástupcom spoločnosti E. H. S., a.s., ktorá so žalovaným uzatvorila dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku vo výške XXX,XX eur na kúpu spotrebného tovaru uvedeného v zmluve (biela technika) s tým, že kúpna cena tovaru bola XXX,XX eur, žalovaný pri podpise zmluvy nehradil žiadnu akontáciu, na celú kúpnu cenu bol mu poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver. Ten mal podľa žaloby splácať v pravidelných 58 mesačných splátkach v sume 15,-eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 870,-eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaný na vrátenie pôžičky zaplatil len sumu 360,-eur a keďže porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 25.11.2017 ho pôvodný veriteľ vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade

-2-

3Csp/59/2020

dĺžnych splátok a upozornil ho, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže k úhrade dĺžnych splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.01.2018 pôvodný veriteľ úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 24.01.2018-oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaný dĺžné splátky neuhradil a jeho dlh ku dňu podania žaloby predstavuje 404,24 eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplateniu došlo v súlade s článkom 9.2 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke, Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Žalovaný, ktorý je k trvalému pobytu prihlásený na adrese K. XXX, X. sa k žalobe, ktorá mu vzhľadom na nemožnosť zistiť jeho skutočný pobyt doručovaná bola v súlade s § 116 ods.2 CSP oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu písomne nevyjadril.

4. Uznesením zo dňa XX.XX.XXXX č.k.XCsp/XX/XXXX-XX súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na strane žalobcu z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom sporu z pôvodného žalobcu na obchodnú spoločnosť J. B. s.r.o., so sídlom V. XX, XXX XX A.- mestská časť B. V., J.: XX XXX XXX a pripustil aby vstúpila do konania na miesto žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.04.2021 a súd tak ako so žalobcom ďalej konal s obchodnou spoločnosťou J. B., s.r.o., (ďalej len „žalobca“).

5. N. hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné, pričom prejednávany spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 09.08.2022, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods.3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 01.08.2022 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

6. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení žalobcu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z dôkazov nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhoval a zistil tento skutkový stav:

7. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predloženej žalobcom v spojení so zmluvou o poskytovaní služieb (čl.10 až 13 spisu)súd zistil, že obchodná spoločnosť E. H. S., a.s. a žalovaný uzavreli písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške XXX,XX eur za účelom úhrady kúpnej ceny za žalovaným kupovaný tovar- bielu techniku. Kúpna cena tovaru bola XXX,XX eur, žalovaný z nej nehradil žiadnu akontáciu, na zaplatenie celej kúpnej ceny vo výške XXX,XX eur bol mu poskytnutý úver. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splatiť 58 mesačnými

-3-

3Csp/59/2020

splátkami vo výške 15,-eur splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.09.2015, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 870,-eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 358,20 eur. Termín konečnej splatnosti bol 20.06.2020. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 511,80 eur a celkových nákladov spotrebiteľa 358,20 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková suma, t.j. sume 870,-eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 26,87 % s tým, že ide o sadzbu fixnú, ako RPMN je tam uvedené 26,87 % a priemerná hodnota RPMN 37,67 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené - poštová poukážka. Na spodnej časti formulára zmluvy je uvedené, že zmluva bola podpísaná dňa 06.08.2015.

8. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že ten predkladal pri jej uzavretí ako doklady len občiansky preukaz. Je tam uvedené, že je ženatý, že má 1 vyživovanú osobu, že býva u rodičov/detí a že jeho pracovné zaradenie je zamestnanec na dobu neurčitú. V zmluve sa nachádza kolónka určená pre vyznačenie údajov o zamestnávateľovi žalovaného, ktorá je prázdna (nevyplnená). Ako čistý mesačný príjem je uvedená suma 417,-eur. Potom sú tam políčka pre vyplnenie údajov o výške mesačných finančných výdavkov (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) kde je uvedené, že tie sú 0,-eur a kolónka pre uvedenie iných mesačných výdavkov (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) a tam je uvedené 20,-eur.

9. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovaného bolo vyžadované dokladovanie jeho pomerov nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína. Časť formulára zmluvy výslovne obsahujúca kolónky pre vyznačenie predložených dokladov k príjmom a výdavkom je úplne prázdna. V zmluve sa uvádza len to (časť Vyhlásenie klienta) - že uzatvorením

tejto zmluvy klient prehlasuje, že všetky vyššie uvedené údaje týkajúce sa klienta sú úplné a pravdivé a berie na vedomie, že spoločnosť je oprávnená si overiť tieto údaje za účelom posúdenia schopnosti splácať úver a zistenia ďalších informácií, ktoré bude považovať v súvislosti so schválením tejto zmluvy za nevyhnutné.

10. Žiadne doklady na preukázanie skúmania bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy žalobca nepredložil, ani neoznačil, neuviedol v tejto časti ani žiadne skutkové tvrdenia (či, kedy a ako bola skúmaná bonita žalovaného pred uzavretím zmluvy).

11. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že je tam priestor pre zaznamenávanie dátumov a výšky úhrad splátok úveru žalovaným, pričom podľa tohto prehľadu žalovaný uhradil splátky splatné od septembra XXXX do augusta XXXX (24 splátok po 15,-eur), spolu sumu 360,-eur. Následne je tam zaznamenané zosplatnenie úveru dňa 19.01.2018. Po zosplatnení úveru žalovaný nezaplatil žiadnu sumu. Z uvedeného prehľadu tiež vyplýva, že žalovanému boli vyúčtované k zaplateniu tiež „pokuty“ vo výške spolu 44,55 eur, ktoré žalobca v žalobe si neuplatnil.

12. Listom označeným ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 25.11.2017 pôvodný veriteľ žalovanému oznámil, že na zmluve zo dňa 06.08.2015 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 45,-eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.01.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci september 2017, bude oprávnený úver zosplatniť. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.01.2018 pôvodný veriteľ žalovanému oznamoval, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

-4- 3Csp/59/2020

13. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť E. H. S., a.s. ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovaným je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené pri vyznačení druhu úveru bolo dojednanie viazaného spotrebiteľského úveru, jednalo sa tu o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Keďže žalobca tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol od pôvodného veriteľa postúpením, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postúpení pohľadávky.

14. Vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 5.12.2018 zaoberal sa súd najskôr otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy možno tu vymáhať, teda či nie je premlčané, pričom zistil že premlčané nie je.

15. Podľa § 100 ods. 1a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

16. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Vychádzajúc zo skutočnosti, že dohodnuté bolo plnenie v mesačných splátkach po 15,-eur splatných od 20.09.2015 vždy k 20 dňu v mesiaci, pričom zaplatených do zosplatnenia bolo 24 splátok, je zrejmé, že prvou nezaplatenou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa najskôr mohol stať zročným celý dlh je splátka splatná dňa 20.09.2017, teda splátka za september 2017 uvedená aj samým veriteľom v predžalobnej upomienke ako splátka, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh. Žaloba tak bola dňa 04.09.2020 podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a právo žalobcu ani v časti premlčané nie je. Žalobe však nebolo možné vyhovieť v celom rozsahu, lebo podľa názoru súdu jednalo sa v danom prípade o bezúročný a bezpoplatkový úver.

19. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu ku dňu uzavretia zmluvy 06.08.2015 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 15 ods.1 ZoSÚ zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie

-5-

3Csp/59/2020

zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

21. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

22. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 7 ods.15 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

25. Podľa § 7 ods.16 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>>, a
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

26. Podľa § 7 ods.17 ZoSÚ veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

27. Podľa § 9 ods.2 písm. k) ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

28. Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170102>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170102>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170102>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170102>>,

-6-

3Csp/59/2020

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

29. Podľa § 11 ods.2 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 06.08.2015 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a to jednak s poukazom na § 11 ods.1 (pre nesprávne uvedený údaj o RPMN podľa § 9 ods.2 písm. k/ ZoSÚ) a tiež z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarcu jasne zafinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

31. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti už pri podaní žaloby, teda už v žalobe uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a už pri podaní žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (tu zastúpeného advokátom) na predloženie ďalších takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o nepripustné preferenčné zaobchádzanie, zvýhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Nepredloženie týchto dôkazov totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe.

-7-

3Csp/59/2020

V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 CSP. Preto bolo na žalobcov (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov) aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, čo sa nestalo. Keďže žaloba neobsahuje vôbec žiadne skutkové tvrdenia k splneniu tejto povinnosti (ako konkrétne prípadne bola plnená, s akým konkrétnym výsledkom, na základe akých dokladov a výstupov), nie je možné vychádzať ani z ich nepopretia žalovaným, keďže popierať možno len to, čo v žalobe je uvedené, a nie to, čo v nej ani náznakom uvedené nie je a na čo žalovaný nemohol ani pomyslieť, hoci to v nej, ak žalobca chcel byť v spore úspešný, uvedené bezpodmienečne byť malo.

32. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanému úver, pričom nepreukázal, žeby mal zistenú a preverenú výšku jeho príjmov a výdavkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa (§ 7 ods.1 ZoSÚ) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods.2 ZoSÚ). Z uvedeného vyplýva, že postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou zodpovedá jedine taký postup, kedy by veriteľ sám žiadal (vzhľadom na § 7 ods.2 ZoSÚ) príslušné údaje o príjme a výdavkoch a tiež dôkazy na preukázanie, čo žalobca nepreukázal žeby urobil a z ním predložených dôkazov nevyplýva, že by tak bolo učinené. Žalobca nepreukázal ani prihladenie na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

33. Tu zmluva obsahuje len údaje o osobnom stave žalovaného, aj to zjavne nesprávne, nakoľko podľa zmluvy má 1 vyživovanú osobu, hoci podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR mal v čase uzavretia zmluvy 2 maloleté deti. Zmluva síce obsahuje údaj o tom, že jeho čistý mesačný príjem bol 417,-eur. Zdroj z ktorého táto informácia má pochádzať a či bola náležite overená ale zistiť nie je možné. Žalobca žiaden taký dôkaz nepredložil ani neoznačil, len prípadné čestné prehlásenie žalovaného o výške jeho príjmu je nepostačujúce. V zmluve k rodinným pomerom je uvedené, že má jednu vyživovaciu povinnosť a že má výdavky na život 20,-eur mesačne. Také preverenie nesvedčí konaniu s odbornou starostlivosťou. Nie je zrejmé, z akého interného alebo externého zdroja informácií veriteľ vychádzal pri takých záveroch. Podľa zmluvy od žalovaného žiadaný bol len občiansky preukaz, čo nestačí na overenie bonity s odbornou starostlivosťou. Len čestné prehlásenie spotrebiteľa ako posúdenie bonity podľa zákona nestačí. Nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak

-8-

3Csp/59/2020

tieto nie sú podporené konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril príjmy, rodinný stav a aj ďalšiu povinnú zložku, to jest výdavky žalovaného, najmä na živobytie. Ak veriteľ chcel presvedčiť súd, že náležite preveril príjem a výdavky žalovaného, bol povinný predložiť či označiť dôkazy z ktorých pri tomto preverení a zistení takého výsledku o výdavkoch vychádzal, čo neurobil. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením spotrebiteľa, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie príjmov a výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval.

34. Žalobca nepreukázal, žeby prihladal na údaje z akejkoľvek príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (napr. preverenie cez Sociálnu poisťovňu a podobne). Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie splnenia svojej povinnosti. Keďže ani netvrdil žeby tak urobil a neuviedol skutkové tvrdenia o tom, kedy a ako sa tak prípadne mohlo stať, nemožno vyhádzať ani z nepopretia skutkových tvrdení žalovaným. Aby súd mohol v súdnom konaní konštatovať riadne splnenie povinností podľa § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné predložiť mu konkrétny dôkaz (výstup) preukazujúci to, ako, kedy a s akým konkrétnym výsledkom malo byť také preverenie dlžníka v príslušných registroch a databázach veriteľom vykonané, čo sa v tu súdnej veci nestalo. Súd preto vzhľadom na všetko uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

35. Veriteľ nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca absolútne ničím nepreukázal skúmanie príjmov a výdavkov žalovaného (minimálne na stravu, lieky, bývanie, výživu detí). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

36. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu beztoho, aby bolo zrejmé,

-9-

3Csp/59/2020

čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznateľný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

37. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali

úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

38. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

39. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa a čo toto v sebe musí obnášať nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020 alebo na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn.5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi musia byť známe, keďže sa týkajú práve jeho a obdobných úverových zmlúv jeho právneho predchodcu a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa.

-10-

3Csp/59/2020

40. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

41. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

42. Súd v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by veriteľ náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo samo osebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

43. Navyše medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods.2 písm. i) a k) ZoSÚ aj uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje. Čo sa týka RPMN, v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN (26,87 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri dátume pôžičky a jej čerpania 06.08.2015, výške 511,80 eur, dátume prvej splátky 20.09.2015, výške splátky 15 eur, počte splátok 58, dni splátky 20. v mesiaci) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 26,27 %, pričom ako výška ročnej úrokovej sadzby je tam uvedená hodnota 26,87 %, teda vyššia ako RPMN, a tak je zrejme, že nesprávne je uvedený buď údaj o RPMN alebo o ročnej úrokovej sadzbe nakoľko tá logicky nemôže byť vyššia ako RPMN. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne

-11-

3Csp/59/2020

a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a

výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

44. Ako už bolo uvedené, absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s) z) a aa) znamená, že je tu ďalší dôvod, pre ktorý sa žalovanému poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný mal veriteľovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 511,80 eur. Nebolo v spore ničím spochybnené tvrdenie žalobcu, že vyplatená bola žalovanému suma 511,80 eur, jej vyplatenie súd má za nesporné, keďže jednalo sa o úver viazaný na kúpu tovaru a časť splátok žalovaný aj hradil. V priebehu konania tiež neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenia žalobcu, že na nároky z úverovej zmluvy žalovaný doposiaľ uhradil len sumu 360,-eur. Súd preto za výšku preukázaného a splatného dlhu žalovaného (prirodzená konečná splatnosť bezúročného a bezpoplatkového úveru tu bola 20.07.2018) mal sumu 151,80 eur (511,80 eur - 360,-eur), preto priznal žalobcovi len túto sumu a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

45. Žalobca má nárok aj na úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

46. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

47. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

49. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

50. Žalobca, vychádzajúc z tvrdení v žalobe určil začiatok omeškania žalovaného od ktorého požadoval úrok z omeškania na deň 30.01.2018 na základe toho, že v dôsledku omeškania s úhradou jeho záväzkov úver dňa 24.01.2018 po predchádzajúcom upozornení predžalobnou upomienkou zosplatnil.

51. Zosplatnenie tvrdené žalobcom však súd nemal za platné a preto naň neprihliadol. Nedôsledné skúmanie bonity žalovaného spôsobilo tu aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon

-12-

3Csp/59/2020

veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie „predžalobnú upomienku“ zo dňa 25.11.2017 s dokladom o jej doručovaní na dôkaz upozornenia žalovaného na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.01.2018, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanému skutočne odoslal, resp. doručil do sféry dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby právny predchodca žalobcu skutočne doručil oznámenie žalovanému, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ho k úhrade zosplatnenej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovaný nemohol o ňom vedieť a poznať výšku veriteľom vyčísleného celého zostatku úveru ktorý sa od neho žiada, preto sa s jeho plnením nemohol dostať ani do omeškania. Navyše samotné oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ani nemožno akceptovať ako korektnú výzvu k plneniu pre nesprávne uvedenú výšku dlhu žalovaného, keď je tam vyzývaný k úhrade sumy až 404,29 eur, teda so zarátaním úrokov, pokút, na ktoré nárok vôbec nevznikol a v skutočnosti jeho dlh bol podstatne nižší. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že pre účinné zosplatnenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3

mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.01.2018, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až dorúčením (§ 45 ods. 1 OZ). Podporne vid' napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020 alebo Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn.13Csp/7/2020.

52. Žalobca nežiadal úrok z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ale žiadal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni keď v zmysle jeho názoru vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu jednorázovo, čo súd vzhľadom na dispozičný princíp nemohol prekročiť a preto úrok z omeškania priznal až odo dňa nasledujúceho po dni skutočnej splatnosti celého dlhu, t.j. po dni splatnosti poslednej splátky bezúročného úveru. Vzhľadom k tomu, že úver súd považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaný mal na tento úver zaplatiť veriteľovi len sumu poskytnutej istiny vo výške 511,80 eur. Keďže nepochybne šlo o úver, ktorý sa mal splácať v mesačných splátkach od 20.09.2015 a výška mesačnej splátky bola jednoznačne a zrozumiteľne v zmluve dohodnutá v sume 15 eur, potom žalovaný úver (len vo výške reálne mu poskytnutej úverovej istiny) mal v skutočnosti splatiť v 35 splátkach (511,8 eur : 15 eur) a teda poslednú splátku by hradil po 35 mesiacoch v mesiaci júl 2018, konkrétne 20.07.2018. Keďže sa tak nestalo, dňa 21.07.2018 žalovaný už bol preukázateľne v omeškani so zaplacením nevráteného zostatku úverovej istiny, preto súd úrok z omeškania priznal až od tohto dňa. Preto vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný odo dňa 21.07.2018 preukázateľne bol v omeškani so zaplacením nevrátenej úverovej istiny vo výške 151,80 eur a jeho omeškание trvá, uložil mu súd spolu so sumou 151,80 eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 151,80 eur od 21.07.2018 do zaplatenia. Nakoľko súd z dôvodov už uvedených uzavrel, že na ostatné uplatňované nároky žalobcovi nárok nevznikol, s ich zaplacením sa žalovaný nemohol dostať ani do omeškania, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy prevyšujúcej sumu nevrátenej úverovej istiny súd žalobu zamietol a z už uvedených dôvodov zamietol ju aj čo do požadovaného úroku z omeškania za dobu pred 21.07.2018.

-13-

3Csp/59/2020

53. Žalobca predloženou rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok a jej prílohami preukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola mu postúpená a predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 24.02.2021 preukázal, že postupca Všeobecná úverová banka, a.s., ktorá sa dňom 1.1.2018 stala právnym nástupcom spoločnosti E. H. S., a.s. na základe zlúčenia oznámil žalovanému, že pohľadávka voči žalovanému z predmetnej úverovej zmluvy bola spolu s príslušenstvom odplatne postúpená na žalobcu. W. postupiteľnosti pohľadávky boli splnené. Vzhľadom na uvedené preto súd mal za preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu na uplatnenie pohľadávky rovnajúcej sa výške nevrátenej a splatnej úverovej istiny.

54. Súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v lehote stanovenej v § 232 ods.3 veta prvá CSP, t.j. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže na určenie dlhšej lehoty na zaplatenie, či na povolenie splácať ju v splátkach nebol do dňa vyhlásenia rozsudku podaný návrh. Nebol dôvod na určenie inej ako základnej zákonnej trojdňovej lehoty na plnenie dlhu. Uvedené žalovanému nebráni, aby sa v prípade, že by prisúdenú sumu chcel splácať v splátkach, obrátil s takouto žiadosťou priamo na žalobcu.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku na zaplatenie sumy 404,24 eur a úrokov z omeškania od 30.01.2018 výsledok konania je taký, že žalobca úspešný bol čo do zaplatenia sumy 151,80 eur a úroku z omeškania od 21.07.2018 z tejto sumy, vo zvyšku žaloba bola zamietnutá a tam preto úspech mal žalovaný. Žalobca teda síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol v prevažnom rozsahu neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Nárok na pomernú náhradu trov konania vznikol žalovanému. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovaného nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať, ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- 14- 3Csp/59/2020
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.